

ด่วนมาก

ที่ นร ๐๕๐๔/๓๗๓๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่องโครงการ Water Grid : ความเป็นไปได้ และความคุ้มค่าต่อการลงทุน

เรียน เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ นร ๑๑๑๗/๑๖๓๘.๑ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ด่วนมาก ที่ ทส ๐๖๐๔/๑ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๘

ตามที่ได้เสนอเรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง โครงการ Water Grid : ความเป็นไปได้ และความคุ้มค่าต่อการลงทุน ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒.๒ (ฝ่ายการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) เป็นประธานกรรมการ พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว มีประเด็นอภิปรายและมติ ดังนี้

๑. ประเด็นอภิปราย

๑.๑ รับทราบผลการพิจารณาและผลการดำเนินงานของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติเกี่ยวกับความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และเห็นว่าความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง โครงการ Water Grid : ความเป็นไปได้ และความคุ้มค่าต่อการลงทุนเป็นเรื่องสำคัญและเป็นประโยชน์ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะรับไปใช้ประกอบการศึกษาและพิจารณาวางแผนและดำเนินงานโครงการ Water Grid ต่อไป

๑.๒ เนื่องจากขณะนี้ยังอยู่ในขั้นตอนของการศึกษาความเป็นไปได้และความเหมาะสมของโครงการดังกล่าว จึงเห็นควรให้หน่วยงานที่รับผิดชอบรับความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดังกล่าว ไปประกอบการศึกษา โดยควรกำหนดขอบเขตการศึกษาให้ชัดเจนและครอบคลุมมิติต่าง ๆ ก่อนที่จะดำเนินการศึกษาให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ เพื่อให้สามารถกำหนดขั้นตอน (Phasing) ความเหมาะสมของพื้นที่ที่จะดำเนินการจัดทำโครงการ Water Grid ตามลำดับก่อนหลัง ซึ่งหากมีพื้นที่ที่ไม่มีความเหมาะสมที่จะดำเนินการก็ให้ระบุให้ชัดเจน พร้อมเหตุผลด้วย

๑.๓ ควรใช้ข้อมูลเกี่ยวกับน้ำที่กรมชลประทานได้ดำเนินการไว้แล้ว ประกอบการศึกษา โดยไม่ไปจัดเก็บใหม่ ยกเว้นข้อมูลที่ต้องศึกษาเพิ่มเติม เพื่อมิให้เป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณ และให้การดำเนินการศึกษาและวางแผนการดำเนินงานตามโครงการเป็นไปอย่างรวดเร็ว

๑.๔ การดำเนินการดังกล่าวควรมีคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติรับผิดชอบเป็นเจ้าภาพหลัก โดยมีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นร่วมดำเนินการ ทั้งในขั้นตอนของการศึกษารายละเอียดและวางแผนการดำเนินงานตามโครงการ และให้มีการบูรณาการในขั้นตอนของการดำเนินงานตามโครงการต่อไป

๑.๕ ควรระดมผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความชำนาญและมีเวลาเพียงพอให้แก่การดำเนินงานของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ รวมทั้งควรจัดหาผู้เชี่ยวชาญจากประเทศที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการน้ำ เช่น ออสเตรเลีย และอิสราเอล เป็นต้น มาช่วยงานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติด้วย

๑.๖ ควรเริ่มดำเนินโครงการโดยเลือกพื้นที่ที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้สูงก่อน แล้วจึงขยายไปยังพื้นที่อื่น ๆ ส่วนวิธีการส่งน้ำควรให้ความสำคัญกับการใช้แรงโน้มถ่วงมากกว่าวิธีการใช้ความดันซึ่งมีต้นทุนสูงกว่ามาก

๒. มติคณะกรรมการกลั่นกรองฯ

๒.๑ เห็นควรรับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ เรื่อง โครงการ Water Grid : ความเป็นไปได้ และความคุ้มค่าต่อการลงทุน

๒.๒ เห็นควรรับทราบผลการพิจารณาและผลการดำเนินการตามที่คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันพิจารณาข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ เรื่อง โครงการ Water Grid : ความเป็นไปได้ และความคุ้มค่าต่อการลงทุน

๒.๓ ให้คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติรับความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว และประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒.๒ (ฝ่ายการเกษตรฯ) ตามข้อ ๑.๑ - ๑.๖ ไปประกอบการพิจารณาดำเนินการและประสานการติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณารายงานสภาที่ปรึกษาฯ โดยเร็วต่อไป

/คณะรัฐมนตรี ...

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๘ อนุมัติตามมติคณะกรรมการกลั่นกรอง
เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒.๒ (ฝ่ายการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ได้แจ้งให้รองนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) ประธาน
กรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติทราบด้วยแล้ว ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้เผยแพร่ความเห็นและ
ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ ทางเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อสาธารณชนได้รับทราบ
และขอขอบคุณสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องดังกล่าว
ต่อคณะรัฐมนตรี

ขอแสดงความนับถือ

(นายบรรศักดิ์ อุวรรณโณ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

15 ส.ก. 2548

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๓๓

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔ <9na72>

๑๕ 11 ส.ก. 2548
[Signature]
[Stamp]
[Signature]
[Stamp]

เรื่อง รายงานผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี
กรณีสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้คำปรึกษาข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี
ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๓
เรื่อง โครงการ Water Grid : ความเป็นไปได้ และความคุ้มค่าต่อการลงทุน

ด้วยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อ
คณะรัฐมนตรี เรื่อง โครงการ Water Grid : ความเป็นไปได้ และความคุ้มค่าต่อการลงทุน
ซึ่งคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงอุตสาหกรรม
พิจารณาเสนอความเห็นและผลการดำเนินการต่อความเห็นของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ดังนี้

ความเห็นและข้อเสนอแนะของ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑. ความเป็นไปได้ของโครงการ ๑.๑ ศักยภาพของแหล่งน้ำ ๑) เชื้อนและอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ที่ได้ สร้างแล้วเสร็จตามภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย หน่วยงาน ต่าง ๆ ได้กำหนดปริมาณการใช้น้ำเพื่อกิจการต่าง ๆ ไว้แล้ว ดังนั้น การเชื่อมโยงเครือข่ายน้ำระหว่างอ่างเก็บน้ำที่สร้างเสร็จ แล้ว จึงจำเป็นต้องสำรวจและพิจารณาในประเด็นศักยภาพและ ปริมาณน้ำของเชื้อน หรืออ่างเก็บน้ำ รวมทั้งการก่อสร้างอ่างเก็บ น้ำขนาดใหญ่ ในปัจจุบันทำได้ยาก สืบเนื่องจากลักษณะภูมิ ประเทศ และความไม่เห็นชอบของประชาชนในพื้นที่อันเนื่อง มาจากผลกระทบที่จะเกิดขึ้น	เห็นด้วยที่ต้องมีการสำรวจและพิจารณา ศักยภาพตลอดจนปริมาณน้ำของเชื้อนหรือ อ่างเก็บน้ำ ซึ่งได้มีแนวทางในการเพิ่มน้ำต้นทุน ของแต่ละพื้นที่ลุ่มน้ำ โดยการปรับปรุงและขยาย ความจุอ่างเก็บน้ำเดิม การประหยัdnน้ำที่จะระบาย ออกจากอ่างเก็บน้ำซึ่งสามารถนำไปช่วยขยายพื้นที่ ชลประทาน หรือเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกในฤดูแล้งได้ การก่อสร้างแหล่งเก็บกักน้ำเพิ่มเติมในลุ่มน้ำ เพื่อกระจายน้ำให้กับพื้นที่ที่ขาดแคลน ทั้งนี้ การวางแผนและการพิจารณาโครงการจะต้อง เป็นการจัดการทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน เพื่อการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ

/กรมทรัพยากรน้ำ ...

ความเห็นและข้อเสนอแนะของ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	กรมทรัพยากรน้ำได้ศึกษาศักยภาพเบื้องต้น (Pre Conceptual) โครงการจัดการน้ำแบบบูรณาการ อย่างยั่งยืนในภาพรวมของทั้งประเทศ โดยรวบรวมข้อมูล และสรุปสถานการณ์การพัฒนาแหล่งน้ำ ทบเวน ความต้องการใช้น้ำในอนาคต และกำหนดรูปแบบ ลักษณะองค์ประกอบของระบบโครงข่ายน้ำเบื้องต้น และจากผลการศึกษาดังกล่าว จึงได้กำหนดพื้นที่ต้นแบบ ในการศึกษาจัดทำแผนหลัก ศึกษาความเหมาะสม และสำรวจออกแบบระบบเครือข่ายน้ำในพื้นที่จังหวัด เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งขั้นตอนการศึกษาจะได้ พิจารณาศักยภาพและปริมาณน้ำของเขื่อนต่าง ๆ ตลอดจนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการศึกษา ในทุกขั้นตอนแล้ว กรมชลประทานได้ดำเนินการศึกษาศักยภาพ ของน้ำต้นทุนและการใช้น้ำในแต่ละจังหวัดเบื้องต้นแล้ว และศึกษาสภาพการของความสมดุลน้ำ ทั้งในสภาพ ปัจจุบันและในอนาคต โดยการพิจารณาผสมผสานจาก การศึกษาในระดับจังหวัด ซึ่งปัจจุบันกรมชลประทาน ได้จัดทำรายงานการศึกษาเบื้องต้นในกลุ่มน้ำนาร่อง ได้แก่ กลุ่มน้ำมูล กลุ่มน้ำปิงตอนบน กลุ่มน้ำเพชรบุรี และกลุ่มน้ำประจวบคีรีขันธ์

ความเห็นและข้อเสนอแนะของ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒) การที่จะผันน้ำจากกลุ่มน้ำหลัก กลุ่มลุ่มน้ำ หรือน้ำจากแหล่งน้ำนอกประเทศที่มีปริมาณเกินพอ ไปยังบริเวณที่ขาดแคลนน้ำ ส่วนใหญ่จะสามารถดำเนินการ ได้เฉพาะในช่วงฤดูฝน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องสร้างอ่างเก็บน้ำ ในพื้นที่ที่ขาดแคลนก่อนที่จะสร้างเครือข่ายผันน้ำมาเติม ในช่วงฤดูฝน	มีความเห็นสอดคล้องกับสภาที่ปรึกษา ฯ ในการพิจารณาเพิ่มน้ำต้นทุนของแต่ละพื้นที่ลุ่มน้ำ จะต้องประเมินศักยภาพของการเก็บกักน้ำ เพื่อลด ปัญหาน้ำท่วมและส่งถ่ายน้ำไปยังลุ่มน้ำย่อยอื่นที่มี ความต้องการน้ำมากกว่าปริมาณน้ำที่มีอยู่ภายใน ลุ่มน้ำย่อยนั้น โดยพิจารณาจัดสรรน้ำระหว่าง ลุ่มน้ำย่อยภายในลุ่มน้ำหลักก่อนในเบื้องต้น ซึ่งจะต้องมีการศึกษาความเหมาะสมด้านวิศวกรรม เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม สำหรับการผันน้ำ มาเติมให้แหล่งเก็บกักน้ำจากภายนอกลุ่มน้ำ ต้องพิจารณาหาแหล่งพักน้ำเพื่อเก็บกักก่อนผันน้ำ ในการผันน้ำที่มีปริมาณความจุไม่เต็มอ่าง สามารถผันน้ำมาเพิ่มได้ เช่น การผันน้ำสู่อ่างเก็บน้ำ ภูมิพล เป็นต้น
๓) การผันน้ำระหว่างกลุ่มลุ่มน้ำ หรือผันน้ำ เข้ามาจากประเทศเพื่อนบ้าน ต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศ เรื่อง คุณภาพน้ำ และสัตว์น้ำ จากกลุ่มลุ่มน้ำหนึ่งไปยัง อีกกลุ่มลุ่มน้ำหนึ่ง ตลอดจนเรื่องเชื้อโรคที่อาจจะแพร่กระจาย ระหว่างกลุ่มลุ่มน้ำที่ทำการเชื่อมโยงด้วยระบบ Water Grid ได้	เห็นว่าจะต้องให้ความสำคัญกับการผันน้ำ ระหว่างประเทศ ซึ่งอาจจะกระทบกับความ สัมพันธ์ระหว่างประเทศ ทั้งนี้จึงได้มีการประสาน ความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและระหว่าง ประเทศสมาชิก Mekong River Commission (MRC) ในเบื้องต้น ดังนี้

ความเห็นและข้อเสนอแนะของ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	๑. การผันน้ำจากแม่น้ำโขงสายหลัก ในปัจจุบัน อยู่ระหว่างการเจรจากับกลุ่มประเทศอินโดจีนทั้งหมด ภายใต้ข้อตกลงร่วม โดยผ่าน MRC ซึ่งประกอบด้วย ไทย ลาว กัมพูชา และเวียดนาม ๒. การผันน้ำจากแม่น้ำสาละวินและกก ประกอบด้วย โครงการผันน้ำยม-ภูมิพล และ โครงการผันน้ำเมย-ห้วยขะเนง-ภูมิพล ซึ่งโครงการผันน้ำยม-ภูมิพลมีความเป็นไปได้สูงเนื่องจากเป็นผันน้ำในประเทศ สำหรับลุ่มน้ำกก ไทยได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่างไทยกับพม่า ๓. การผันน้ำระหว่างไทย - ลาว ได้แก่ โครงการผันน้ำจิม-ห้วยหลวง ขณะนี้อยู่ระหว่างการศึกษา โดยต้องทำความตกลงระหว่างไทยกับลาวก่อน ๔. การผันน้ำจากประเทศกัมพูชา ได้แก่ โครงการผันน้ำจากเขื่อนสตรึงนัม ขณะนี้อยู่ระหว่างการศึกษา ดำเนินการโดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ซึ่งกรมทรัพยากรน้ำได้จัดสรรงบประมาณประจำปี ๒๕๔๘ เพื่อศึกษาการจัดหาแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับพื้นที่ชายฝั่งตะวันออกของประเทศไทย ซึ่งต้องทำความตกลงระหว่างไทยกับกัมพูชาก่อน

/ในประเด็น ...

ความเห็นและข้อเสนอแนะของ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	ในประเด็นเชื้อโรคที่อาจแพร่กระจายระหว่าง กลุ่มลุ่มน้ำ ความเห็นของที่ประชุมและจากข้อมูล เพิ่มเติมของกระทรวงสาธารณสุข พบว่า การผันน้ำ จากลุ่มน้ำหนึ่งไปยังอีกลุ่มน้ำหนึ่งนั้น อาจส่งผล กระทบต่อระบบนิเวศทางน้ำและการดำรงชีวิตของ สัตว์น้ำ จึงต้องศึกษาคุณลักษณะของคุณภาพน้ำทั้ง กายภาพ เคมี และชีวภาพ เพื่อเป็นข้อมูลในการ ตัดสินใจสำหรับการนำน้ำมาใช้ในการอุปโภค บริโภค ของประชาชน โดยเฉพาะน้ำบริโภคจะต้องได้ มาตรฐานคุณภาพน้ำบริโภคตามเกณฑ์เสนอแนะของ องค์การอนามัยโลก หรือเกณฑ์คุณภาพน้ำประปา กรมอนามัย (น้ำประปาดื่มได้) ซึ่งจะต้องมีระบบ ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำแบบ Real Time ที่จะ สร้างความเชื่อมั่นในการนำน้ำมาใช้ประโยชน์ต่อไป
๑.๒ สมรรถนะของที่ดินเพื่อการเกษตรและ ชลประทาน ประเทศไทยมีดินซึ่งจัดอยู่ในชั้นสมรรถนะ ที่ดินสำหรับชลประทานชั้นที่ ๑ และ ๒ รวมกันแล้ว ประมาณ ๓๘ ล้านไร่ ดังนั้น การทำเครือข่ายน้ำ เพื่อการปลูกพืช ควรเน้นการปลูกบนพื้นที่ ๓๘ ล้านไร่ นี้จะคุ้มค่าต่อการลงทุน	มีความเห็นสอดคล้องกับสภาที่ปรึกษา เกี่ยวกับการพัฒนาบนพื้นที่ที่มีศักยภาพในการ เพาะปลูก ๓๘ ล้านไร่ก่อน แต่อย่างไรก็ดี พื้นที่ ที่อาจนำมาปรับปรุงเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ปศุสัตว์ หรือประมงอีก ๗๓ ล้านไร่ ก็ควรได้รับการพัฒนา ด้วยระบบเครือข่ายน้ำเช่นกันเพื่อความเป็นธรรม และกระจายความเท่าเทียมในการใช้น้ำให้ทั่วถึง แก่ประชาชนทุกภาคส่วน ทั้งเกษตรกร ชุมชน ที่ใช้น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และอุตสาหกรรม

ความเห็นและข้อเสนอแนะของ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒. ความเป็นไปได้ทางด้านวิศวกรรม ๒.๑ <u>ชลศาสตร์ท่อน้ำ</u> เทคนิคการออกแบบท่อ เป็นเทคนิคที่ยุ่ยากและซับซ้อน ผู้ออกแบบต้องมีความรู้ทางทฤษฎี และมีประสบการณ์ และความชำนาญในการปฏิบัติงานในภาคสนาม ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องตระหนักถึงและให้ความสำคัญ ๒.๒ <u>ชลศาสตร์เครื่องสูบน้ำ</u> การกระจายน้ำส่วนมาก ต้องใช้เครื่องสูบน้ำในการส่งน้ำจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง การออกแบบใช้เครื่องสูบน้ำผู้ออกแบบต้องมีความรู้ทางทฤษฎีด้านชลศาสตร์ของเครื่องสูบน้ำ และต้องมีความชำนาญ และประสบการณ์ในภาคสนาม เพื่อดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ	การดำเนินงานทางด้านวิศวกรรม ซึ่งมีหน่วยงาน เช่น กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ การประปาส่วนภูมิภาค และหน่วยงานที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่จะสามารถกำกับดูแลที่ปรึกษาทั้งในและต่างประเทศ ในการวางโครงการสำรวจและออกแบบชลศาสตร์ท่อน้ำ และชลศาสตร์เครื่องสูบน้ำ ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของโครงการ
๒.๓ <u>การดูแลรักษาและการซ่อมแซม</u> การส่งน้ำด้วยท่อ คูคลองส่งน้ำ ต้องมีการดูแลรักษาเพื่อประสิทธิภาพการส่งน้ำ โดยเฉพาะการดูแลรักษาท่อน้ำซึ่งมีความดัน ควรมีการเตรียมความพร้อมทางด้านบุคลากร และอุปกรณ์ รวมทั้งความพร้อมในการฝึกอบรมให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาซ่อมแซมระบบเครือข่ายการส่งน้ำ	มีความเห็นสอดคล้องและได้ให้ความสำคัญอย่างมากในเรื่องการเตรียมความพร้อม จึงได้กำหนดไว้ใน Terms of Reference (TOR) ประกอบการจ้างที่ปรึกษาให้ทำความเข้าใจ ฝึกอบรม รวมทั้งจัดเตรียมคู่มือการดูแล บำรุงรักษา Asbuilt Drawing และจัดเตรียมองค์กร กลุ่มบริหารจัดการโครงการ เพื่อการดูแลรักษาระบบส่งน้ำ ระบบระบายน้ำ รวมถึงการจัดการค่าใช้จ่ายจากการใช้พลังงานไฟฟ้าโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของเกษตรกร (Participatory Irrigation Approach) ผ่านองค์กรที่ได้จัดตั้งขึ้น คือ คณะกรรมการลุ่มน้ำ กลุ่มผู้ใช้น้ำเพื่อให้เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมด้านบริหารจัดการน้ำและการบำรุงรักษาด้วย

ความเห็นและข้อเสนอแนะของ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓. ความคุ้มค่าต่อการลงทุน ๓.๑ การลงทุนสร้างเครือข่ายน้ำของภาครัฐ จะต้องเป็นการลงทุนในมูลค่าสูง ซึ่งในปัจจุบันรัฐได้มีการลงทุนในระบบชลประทานไปเป็นจำนวนมากแล้ว จำเป็นต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าต่อการลงทุนของภาครัฐ และภาคประชาชนผู้ใช้น้ำ ทั้งนี้รัฐจะต้องศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการหลีกเลี่ยงการสูญเปล่า โดยคำนึงถึงความโปร่งใสในการดำเนินการ	เห็นด้วยกับสภาที่ปรึกษา ที่ต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าต่อการลงทุนของภาครัฐและภาคประชาชนผู้ใช้น้ำ ดังนั้น ในการศึกษาความเหมาะสมและสำรวจ - ออกแบบระบบเครือข่ายน้ำจึงต้องเน้นความเป็นไปได้ของโครงการและความคุ้มค่าของการลงทุน ทั้งนี้จะต้องปรับโครงสร้างการผลิตด้านการเกษตร เช่น การเพาะปลูกพืชที่มีมูลค่าสูงและใช้น้ำน้อยให้สอดคล้องกับมูลค่าน้ำ รวมทั้งการส่งเสริมให้น้ำนำไปใช้ในกิจกรรมอื่นที่คุ้มค่าลงทุน เช่น เพื่อการอุปโภคบริโภค เพื่อการอุตสาหกรรม เป็นต้น
๓.๒ การส่งน้ำไปตามเครือข่ายน้ำด้วยท่อ คูคลองส่งน้ำ หรือสถานีสูบน้ำ ต้องมีค่าใช้จ่ายสำหรับเชื้อเพลิงและพลังงาน ดังนั้น ค่าน้ำจะมีราคาสูง เกษตรกรต้องทำการเกษตรชลประทานอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจะเสียค่าใช้จ่ายน้ำชลประทานน้อยที่สุด เกิดความคุ้มค่าในการลงทุน	สำหรับการศึกษาความคุ้มค่าของการลงทุนในการใช้ระบบท่อ เพื่อการส่งถ่ายน้ำทั้งระหว่างแหล่งเก็บกักน้ำและส่งน้ำไปยังพื้นที่การเกษตร ได้พิจารณาถึงปัจจัยด้านพลังงานไฟฟ้าที่ใช้โดยพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำในเขื่อนและระบบชลประทานเพื่อเสริมการใช้พลังงานไฟฟ้าและลดภาระค่าใช้จ่ายภาครัฐและเกษตรกรด้วยแล้ว
๓.๓ เกษตรกรต้องมีทุนทรัพย์เพื่อการจัดการชลประทาน และการจัดการพืช เช่น ค่าแรงงาน ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าปุ๋ย และสารเคมีปราบศัตรูพืช รวมถึงตลาดจำหน่ายพืชหรือผลิตภัณฑ์พืชต่าง ๆ ซึ่งทั้งหมดคือ การลงทุน	

ความเห็นและข้อเสนอแนะของ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๔. แนวทางในการบริหารโครงการฯ จากการที่โครงการ Water Grid จะครอบคลุมการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการที่ต้องบูรณาการทรัพยากรดิน น้ำ ป่าไม้ และมนุษย์เข้าด้วยกัน จึงจำเป็นต้องมีหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพในการดำเนินงานที่แท้จริง จะต้องมีการประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ และการดำเนินการโครงการต้องเป็นไปตามความต้องการของประชาชน ถูกต้องตามหลักวิชาการ และใช้เทคโนโลยีเข้าช่วยในการดำเนินการในทุกขั้นตอน นอกจากนี้ รัฐต้องเร่งดำเนินการในเรื่องการปฏิรูประบบราชการให้เกิดความเป็นรูปธรรมชัดเจน และเร่งผลการปฏิรูประบบ วิธีการงบประมาณ รวมทั้งเร่งรัดการปรับโอนงานของส่วนราชการให้เสร็จสมบูรณ์โดยเร็ว	ในประเด็นแนวทางการบริหารโครงการฯ มอบให้กรมทรัพยากรน้ำเป็นหน่วยงานหลัก เพื่อประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน โดยมีการชี้แจงให้ความรู้ ความเข้าใจในการบริหารจัดการน้ำแก่ประชาชนและคณะกรรมการลุ่มน้ำได้รับทราบ และเป็นผู้ดูแลภายหลังจากก่อสร้างแล้วเสร็จ ในส่วนของบริหารจัดการน้ำ และการบำรุงรักษาระบบกรมชลประทาน ได้ประสานร่วมกับจังหวัดและกลุ่มผู้ใช้น้ำในการฝึกอบรม เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีอยู่ด้วยแล้ว

คณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒.๒ (ฝ่ายการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) เป็นประธานกรรมการ พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว มีประเด็นอภิปรายและมติ ดังนี้

๑. ประเด็นอภิปราย

๑.๑ รับทราบผลการพิจารณาและผลการดำเนินงานของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติเกี่ยวกับความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และเห็นว่าความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง โครงการ Water Grid : ความเป็นไปได้และความคุ้มค่าต่อการลงทุนเป็นเรื่องสำคัญและเป็นประโยชน์ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะรับไปใช้ประกอบการศึกษาและพิจารณาวางแผนและดำเนินงานโครงการ Water Grid ต่อไป

๒.๓ ให้คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติรับความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว และประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒.๒ (ฝ่ายการเกษตร ฯ) ตามข้อ ๑.๑ - ๑.๖ ไปประกอบการพิจารณาดำเนินการและประสานการติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณารายงานสภาที่ปรึกษา ฯ โดยเร็วต่อไป

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๘ อนุมัติตามมติคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒.๒ (ฝ่ายการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

(นายบรรศักดิ์ อวรรณโณ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

15 ส.ค. 2548

ร.๑๑๑๑ 11 ส.ค. 2548
ร.๑๑๑๑
ร.๑๑๑๑
ร.๑๑๑๑
ร.๑๑๑๑